

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
спеціальність	<i>В9 Історія та археологія</i>
галузь знань	<i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО:

вченою радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара
протокол № 10 від 29. 05.2025 р.

Вводиться в дію з 01.09.2025 р.

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Сергій ОКОВИТИЙ

наказ № 190 від 30. 06.2025 р.

Дніпро
2025

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедрами історії України, східноєвропейської історії, всесвітньої історії історичного факультету.

2. Розробники (робоча група):

1. Журба Олег Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри східноєвропейської історії;
2. Святець Юрій Анатолійович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України;
3. Дяченко Ольга Володимирівна, кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри східноєвропейської історії.
4. Козинець Яніна Володимирівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, другий (магістерський) рівень, спеціальність 032 Історія та археологія, ОП «Історія та археологія».
5. Старік Олександр Володимирович, к. іст. н., в.о. директора Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького, Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького.

3. При розробці враховані вимоги:

Освітнього стандарту спеціальності:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2021р. №603, введений в дію з 2021/2022 навчального року (код та найменування спеціальності у стандарті зазначено відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (зі змінами)).

Професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти», затверджений наказом МОН України від 16.10.2024р. №1466

4. Рецензії-відгуки стейкхолдерів (додаються):

Роботодавці:

1. Буланова Наталія Миколаївна, к. іст. н., директорка Музею історії міста Кам'янське
2. Радченко Ірина Геннадіївна, к. іст. н., директорка Музею «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні»
3. Старік Олександр Володимирович, к. іст. н., в.о. директора Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького, Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького
4. Чирук Святослав Володимирович, к.і.н., заступник директора з наукової роботи «Музею історії Дніпра»

Здобувачі вищої освіти:

1. Заричанська Оксана Русланівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, другий (магістерський) рівень, спеціальність 032 Історія та археологія, ОП «Історія та археологія».
2. Качур Єгор Олегович, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 2-й курс, другий (магістерський) рівень, спеціальність 032 Історія та археологія, ОП «Історія та археологія».
3. Козинець Яніна Володимирівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, другий (магістерський) рівень, спеціальність 032 Історія та археологія, ОП «Історія та археологія».
4. Ткаченко Євген Володимирович, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 1-й курс, другий (магістерський) рівень, спеціальність 032 Історія та археологія, ОП «Історія та археологія».

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рекомендовано:

вчена рада історичного факультету:
протокол № 14 від «12» травня 2025 р.

Голова вченої ради

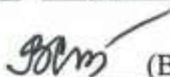

(Дмитро АРХІРЕЙСЬКИЙ)

Погоджено:

Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності ДНУ:
протокол № 6 від «15» 05 2025р.

Голова РЗЯВО

(Валентина СІЛІЧ-БАЛГАБАЄВА)

Затверджено та надано чинності рішенням вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:
від 29.05.2025 р., протокол № 10 (редакція №1 для набору 2025/2026 н.р.).

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності В9 Історія та археологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Історичний факультет Кафедра історії України Кафедра східноєвропейської історії Кафедра всесвітньої історії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational and professional program «History and Archeology»
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня кваліфікація мовою оригіналу	магістр історії та археології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: магістр Спеціальність: В9 Історія та археологія Освітня програма: «Історія та археологія»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Master degree Program Subject Area: B9 History and Archeology Educational program: «History and Archeology»
Професійна кваліфікація	не надається
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми «Історія та археологія» спеціальності 032 Історія та археологія другий (магістерський) рівень серія УД, № 04010057, від 25.02.2019 р. Термін дії – до 01.07.2024 р.*
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, ОКР спеціаліста. Умови вступу визначені правилами прийому в ДНУ
Форми здобуття освіти	денна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	На період дії сертифікату з акредитації освітньої програми (відповідно до постанови КМУ від 16 березня 2022р. № 295*) або до проходження повторної акредитації освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних професіоналів з розвинутим світоглядом на основі набуття компетентностей у сфері історії та археології для виконання складних практичних професійних задач, провадження викладацької діяльності у закладах вищої освіти, проведення досліджень та здійснення інновацій у галузі історичної науки та охорони культурної спадщини.	

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В9 Історія та археологія Об'єкти вивчення та діяльності: минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх його проявах; Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології; Теоретичний зміст предметної області: система наукових теорій, концепцій, гіпотез, принципів, категорій, методів, понять, які використовуються в процесі історичного пізнання минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому вимірах. Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення історичних та археологічних досліджень, а також методики і технології, які використовуються для вивчення, збереження та використання пам'яток археології, історії і культури. Інструменти та обладнання: спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації.
Відповідна деталізована галузь Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013	0222 History and archaeology
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра має академічну та прикладну орієнтацію. Наукова орієнтація визначена напрямками досліджень випускових кафедр: історія України, всесвітня історія, історіографія, археологія, джерелознавство та архівознавство, історія Східної Європи.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю В9 Історія та археологія. Ключові слова: історія, історичне дослідження, методи історичного пізнання, археологія, сучасна історіографія, історіософія, історична культура, історична політика.
Особливості програми	Унікальність та особливість програми полягає в тому, що вона орієнтована на засвоєння здобувачами вищої освіти здобутків світової та вітчизняної історичної науки, сучасних методів видобування та використання нового знання, на його самостійну, творчу, фахову інтерпретацію та освоєння методів формування історичної культури суспільства.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (зі змінами): 2. Професіонали 23. Професіонали в галузі освіти та навчання 2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти 2310.2 Викладач закладу вищої освіти 24. Інші професіонали 2442 Професіонали в галузі археографії, археології, географії,

	палеографії та соціології 2442.2 Археолог 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології 2443.1 Молодший науковий співробітник (історія) 2443.2 Історик 2443.2 Консультант з питань історії
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване та самонавчання. Студент має можливість обирати предмети. Форма занять – лекції, семінари, самостійна робота. Теоретичні знання підкріплюються практиками.
Оцінювання	Екзамени, диференційовані заліки або заліки, есе, презентації, індивідуальні завдання, опитування, контрольні роботи, тестування, захист звітів з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології.
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)	<i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. СК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології. СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. СК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти. СК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній

	області. СК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах. СК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проєкти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями. СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики. <i>Компетентності, визначені закладом вищої освіти:</i> СК11. Здатність орієнтуватися в сучасній історіографічній ситуації, адекватно обирати та використовувати її надбання при постановці та вирішенні складних наукових проблем. СК12. Опанування різних жанрів академічного письма.
7 – Програмні результати навчання	
<i>Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:</i> ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень. ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології. ПР03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів. ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів. ПР05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки. ПР06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання. ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. ПР08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо. ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн. <i>Результати навчання, визначені закладом вищої освіти:</i> ПР10. Усвідомлювати роль історичної науки та власну професійну відповідальність у формуванні історичної культури суспільства. ПР11. Дотримуватися етичних норм, враховуючи авторське право та норми професійної етики.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: • відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; • моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; • впровадження результатів стажування та наукової діяльності

	в освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується мультимедійне обладнання для проведення лекцій, для практичних та лабораторних занять – обладнання комп'ютерних лабораторій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою https://www.dnu.dp.ua/, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: бібліотеки, мережі Internet з вільним доступом, цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки. В наявності завдання для самостійної (індивідуальної) роботи студентів, методичні рекомендації для виконання курсових та кваліфікаційних робіт. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного та семестрового контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації. Для формування та дотримання принципів академічної доброчесності в освітньому процесі застосовується академічна антиплагіатна система <i>StrikePlagiarism</i> (ТОВ «Плагіат»).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення студентом української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

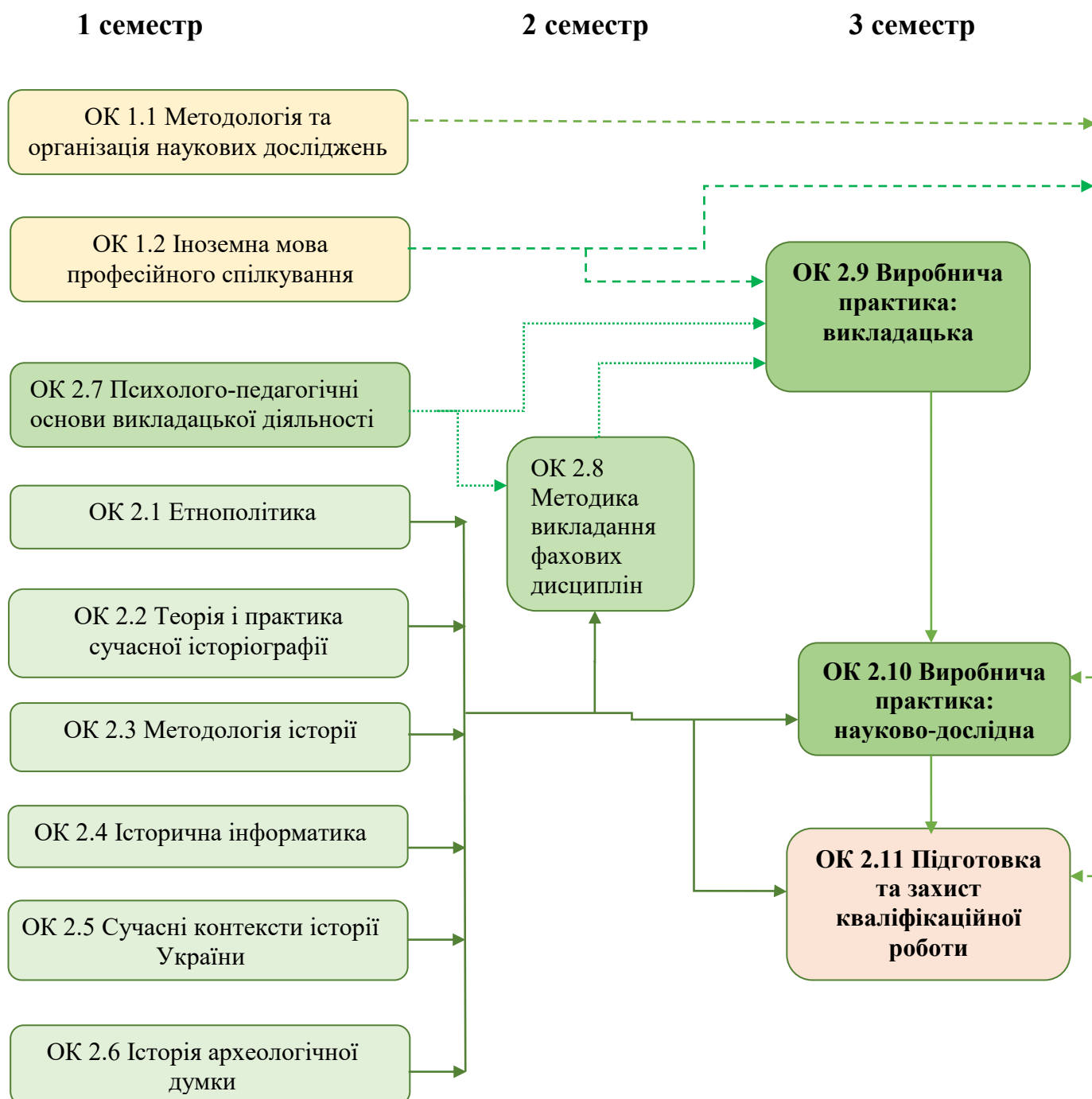
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти:				
I Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Методологія та організація наукових досліджень	3,0	екзамен	1
ОК 1.2	Іноземна мова професійного спілкування	3,0	диф. залік	1
Всього I		6		
II Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Етнополітика	3,0	диф. залік	1
ОК 2.2	Теорія і практика сучасної історіографії	5,0	екзамен	1
ОК 2.3	Методологія історії	3,0	диф. залік	1
ОК 2.4	Історична інформатика	4,0	екзамен	1
ОК 2.5	Сучасні контексти історії України	3,0	екзамен	1
ОК 2.6	Історія археологічної думки	3,0	екзамен	1
ОК 2.7	Психолого-педагогічні основи викладацької діяльності	3,0	диф. залік	1
ОК 2.8	Методика викладання фахових дисциплін	5,0	екзамен	2
ОК 2.9	Виробнича практика: викладацька	3,0	диф. залік	3
ОК 2.10	Виробнича: науково-дослідна практика	6,0	диф. залік	3
ОК 2.11	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	21,0	захист кваліфікаційної роботи	3
Всього II		59		
Разом:		65		
Вибіркові компоненти:				
ВК 1	Дисципліна 1	5,0	диф. залік	2
ВК 2	Дисципліна 2	5,0	диф. залік	2
ВК 3	Дисципліна 3	5,0	диф. залік	2
ВК 4	Дисципліна 4	5,0	диф. залік	2
ВК 5	Дисципліна 5	5,0	диф. залік	2
Загальний обсяг обов'язкових компонент				65 (72%)
Загальний обсяг вибірових компонент (дисципліни за вибором студента)				25 (28%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				90

Примітка: здобувачі вищої освіти обирають дисципліни за вибором відповідно до «Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором у ДНУ» (перелік дисциплін розміщується на сайті університету).

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік
1	1	ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 2.1, ОК 2.2, ОК 2.3, ОК 2.4, ОК 2.5, ОК 2.6, ОК 2.7	8	15
	2	ОК 2.8, ВК 1, ВК 2, ВК 3, ВК 4, ВК 5	7	
2	3	ОК 2.9, ОК 2.10, ОК 2.11	3	3

*Структурно-логічна схема послідовності вивчення (виконання)
освітніх компонент ОП*

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ОК 2.5	ОК 2.6	ОК 2.7	ОК 2.8	ОК 2.9	ОК 2.10	ОК 2.11
ПР 01	•			•	•		•						•
ПР 02	•	•		•	•		•					•	•
ПР 03	•		•	•	•	•	•	•		•		•	•
ПР 04	•					•				•			•
ПР 05	•		•	•	•	•	•	•				•	•
ПР 06	•							•				•	•
ПР 07	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПР 08	•			•		•	•	•				•	•
ПР 09				•	•	•	•		•	•	•		•
ПР 10	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПР 11	•				•						•	•	•